

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

про перейменування окремих населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови

Комітет Верховної Ради України з питань з організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своїх засіданнях 19 червня 2024 року та 29 квітня 2025 року пропозиції органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів та рекомендації Українського інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови, у зв'язку з необхідністю приведення їх назв у відповідність із вимогами Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» (далі – Закон).

Комітет відзначає, що відповідно до пунктів 7 та 12 статті 8 Закону органам місцевого самоврядування, військовим адміністраціям було доручено у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом у встановленому законодавством порядку провести консультації з громадськістю та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів, районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, визначеним пунктом 6 цієї статті та у шестимісячний строк з дня оприлюднення на офіційному веб-сайті Національної комісії зі стандартів державної мови переліку, передбаченого пунктом 11 цієї статті, у встановленому законодавством порядку провести консультації з громадськістю та подати з урахуванням рекомендацій Національної комісії зі стандартів державної мови на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів з метою приведення їх назв у відповідність із стандартами державної мови.

Згідно із пунктами 8 та 13 статті 8 Закону Верховна Рада України у тримісячний строк, який обчислюється з дня закінчення строку, визначеного

пунктом 7 цієї статті, приймає рішення про перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, визначеним пунктом 6 цієї статті, з урахуванням пропозицій, поданих органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями населених пунктів, військово-цивільними адміністраціями населених пунктів, Кабінету Міністрів України та рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу та у шестимісячний строк, який обчислюється з дня закінчення строку, визначеного пунктом 12 цієї статті, приймає рішення про перейменування населених пунктів з урахуванням пропозицій, поданих органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями населених пунктів, військово-цивільними адміністраціями населених пунктів, та рекомендацій Національної комісії зі стандартів державної мови.

Комітет врахував, що відповідно до положень Закону до назв, які необхідно перейменувати належать назви населених пунктів, яким/які:

- присвоєні імена або псевдоніми осіб, які обіймали керівні посади в органах влади і управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі невизнаних, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в інший спосіб зайнятих Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією територіях, і брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики, працівникам радянських органів державної безпеки всіх рівнів;

- присвоєні імена або псевдоніми осіб, які публічно, у тому числі в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, глорифікували або виправдовували російську імперську політику, закликали до русифікації чи українофобії;

- присвоєні назви подій, пов'язаних із реалізацією російської імперської політики, назви російських міст та інших географічних, історичних та культурних об'єктів Російської Федерації, що не пов'язані безпосередньо із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури або з культурою поневолених народів Російської Федерації;

- не відповідають стандартам державної мови.

З огляду на зазначене, Комітет розглянув 165 пропозицій органів

місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів та рекомендацію Українського інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської областей, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови, у зв'язку з необхідністю приведення їх назв у відповідність із вимогами Закону.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань деколонізації, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету та обговоривши питання, Комітет ухвалив підтримати пропозиції органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів та рекомендації Українського інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови *(додаються)*.

Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 29 частини першої статті 85 Конституції України, частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про перейменування окремих населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови» прийняти в цілому.

Доручити виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України під час розгляду цього питання народному депутату України, Першому заступнику Голови Комітету, голові підкомітету з питань деколонізації Р.Лозинському.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

